

הרב שאול פרבר

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבְא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתֵּי אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה" עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזו ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוֹה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאֶתָּא אַחֲרֵינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיה. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנִנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הִתְּס, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְּא : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְב נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׁלֹא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֹךְ עָשׂוּ בּוֹ שְׁלֹא כְּהוֹגֵן,
וְאִפְקַעִינְהוּ רַבְּנָא לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיה

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

ירושלים כ"ג אדר ט"ל JERUSALEM

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנת), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתֵּי אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל."

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה". עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזזה ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל."

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוֹה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאֶתָּא אַחֲרֵינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיהּ. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנִנְיָאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְּא : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְב נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׂלֵא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֵךְ עָשׂוּ בּו שְׂלֵא כְּהוֹגֵן,
וְאֶפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידּוּשֵׁי מִיְנִיהּ

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

JERUSALEM בִּירוּשַׁלַּיִם ירושלים

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנת), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתּוֹ אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה" עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזו ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוּה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאֶתָּא אַחֲרֵינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיה. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנַנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְּא : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְב נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׁלֹא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֵךְ עָשׂוּ בּו שְׁלֹא כְּהוֹגֵן,
וְאִפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיה

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

JERUSALEM ירושלים ב 27 אדר ט"ל

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנת), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתּוֹ אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה". עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזו ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוּה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאֶתָּא אַחֲרֵינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיהּ. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנַנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְאָה : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְב נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשֵׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׁלֹא כְּהוֹגֵן, לְפִיכָד עָשׂוּ בּו שְׁלֹא כְּהוֹגֵן,
וְאִפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיהּ

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

JERUSALEM בִּירוּשַׁלַּיִם כַּרְמֵל

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתּוֹ אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה". עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזו ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוּה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאַתָּא אַחְרִינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיהּ. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנַנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְאָה : בְּנֶרֶשׁ מִיִּנְסַב נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׂלֵא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֵךְ עָשׂוּ בּוֹ שְׂלֵא כְּהוֹגֵן,
וְאַפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיהּ

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

ירושלים ב 27 אדר ט"ל JERUSALEM

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתֵּי אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחרינא דשמא לא תימצא מי שישאנה" עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזו ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוּה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאַתָּא אַחְרִינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיהּ. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנִנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְאָה : בְּנֶרֶשׁ מִיִּנְסַב נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׁלֹא כְּהוֹגֵן, לְפִיכָד עָשׂוּ בּוֹ שְׁלֹא כְּהוֹגֵן,
וְאַפְקַעִינָהּ רַבְּנָן לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיהּ

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

ירושלים כ"ג אדר ט"ל JERUSALEM

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

הרב שאול פרבר

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבְא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתֵּי אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הוֹלָד כְּשֶׁר הַנִּימ לְיִשְׂרָאֵל אֲבָל לְכַהֲנָה הוֹלָד פְּגוּם דְּאִי בִּרְתָא הִיא
אֲסוּרָה לְכַהֵן... וְחֻזִּינן לְרַבּוּאָתָא אַחֲרֵינִי דְּפִסְקֵי וְהִלְכְתָּא עוֹבֵד כּוֹכְבִים
וְעֶבֶד הֵבְא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל הוֹלָד כְּשֶׁר וְלֹא מְסִימֵי שֶׁהוֹלָד פְּגוּם וְאֵין
מְסַפְקָא לֵן אִי הוּי פְּגוּם אִי לֹא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה". עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזזה ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוּה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאֶתָּא אַחֲרֵינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיה. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנִנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְּא : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְב נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׁלֹא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֹךְ עָשׂוּ בּו שְׁלֹא כְּהוֹגֵן,
וְאִפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיה

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

JERUSALEM ב 27 אדר ט"ל ירושלים

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתֵּי אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה". עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזזה ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוּה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאַתָּא אַחְרִינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיהּ. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנִנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְאָה : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְבַּב נְסִיבֵי, וְהִדַּר מוֹתְבֵי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׂלֵא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֵךְ עָשׂוּ בּוֹ שְׂלֵא כְּהוֹגֵן,
וְאַפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיהּ

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

JERUSALEM בבית הרב ט"ל ירושלים

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזרתין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתּוֹ אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחרינא דשמא לא תימצא מי שישאנה" עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזו ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוֹה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיה אַבִּי כוֹרְסִיָא, וְאַתָּא אַחְרִינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיה. וְרַב בְּרוֹנָא
וְרַב חֲנִנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְאָ : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְבַּ נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אַבִּי כוֹרְסִיָא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׁלֹא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֵךְ עָשׂוּ בּוֹ שְׁלֹא כְּהוֹגֵן,
וְאַפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידּוּשֵׁי מִיְנִיה

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

JERUSALEM בִּירוּשָׁלַיִם כַּרְמֵל

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתֵּי אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה". עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזזה ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוּהּ בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאַתָּא אַחְרִינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיהּ. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנִנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְאָה : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְבַּ נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׂלֵא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֵךְ עָשׂוּ בּוֹ שְׂלֵא כְּהוֹגֵן,
וְאַפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיהּ

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

JERUSALEM ירושלים ב 27 אדר ט"ל

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבְא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתּוֹ אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה" עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזו ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוּה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאַתָּא אַחְרִינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיהּ. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנִנְאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְאָה : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְבַּ נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׂלֵא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֵךְ עָשׂוּ בּוֹ שְׂלֵא כְּהוֹגֵן,
וְאַפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיהּ

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

ירושלים ב 27 אדר ט"ל JERUSALEM

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתתכרה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתּוֹ אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל."

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחרינא דשמא לא תימצא מי שישאנה" עי"ש."

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזו ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל."

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוֹה בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאֶתָּא אַחֲרֵינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיהּ. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנִנְיָאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְּא : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְב נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׁלֹא כְּהוֹגֵן, לְפִיכֹךְ עָשׂוּ בּוֹ שְׁלֹא כְּהוֹגֵן,
וְאִפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידּוּשֵׁי מִיְנִיהּ

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

JERUSALEM ירושלים ב 27 אדר ט"ל

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.

יישום סוגיות מיבמות בבתי דין הרבניים – סיום מסכת יבמות

1. יבמות מה:

וְהִלְכְתָּא: גוֹי וְעֶבֶד הֵבֵא עַל בֵּת יִשְׂרָאֵל — הַוָּלָד כְּפֶשֶׁר, בֵּין בְּפִנּוּיָהּ בֵּין בְּאַשְׁתּוֹ אִישׁ

2. רי"ף על יבמות מה: ואיכא מרבואתא דמסיימי בה דהאי דאמרינן

הולד כשר הנ"מ לישראל אבל לכהונה הולד פגום דאי ברתא היא
אסורה לכהן... וחזינן לרבואתא אחריני דפסקי והלכתא עובד כוכבים
ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר ולא מסיימי שהולד פגום ואנן
מספקא לן אי הוי פגום אי לא

3. שלחן ערוך אבן העזר ד:יט

עכו"ם ועבד שבאו על הממזרת הולד ממזר ואם באו על בת ישראל בין
פנויה בין אשת איש הולד כשר ופגום לכהונה:

מדינת ישראל

ה' ניסוי פנוי

בית הדין הרבני האיזורי תל אביב

וראיתי למרן הראש"צ בספרו יבי"א ח"ז אבה"ע סי' ט' שכתב:

"ומצאתי להגאון רבי אברהם ריוח בשות ויען אברהם (אבה"ע סי' ל"ט שהאריך למעניתו בהן גוי הבא על בת ישראל וילדה בת ונישאת לכהן אם תצא ומסקנתו שלא אמרו שהיא פגומה אליו ענין לכתחילה אבל דיעבד לא תצא ובפרט לפי מש"כ הגאון רעק"א שכל האיסור אינו אלא מדרכנן וא"כ הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא וכ"כ החלקת מחוקק סי' ז' ס"ק כ"ו והבית מאיר ס"ו ה' וכו'... וזכור אזכור מה שהוגד לי מרב יוחאי גאון הראב"ד הרה"ג המשמח אליקים נרו מזה כמה שנים דהוה עובדא בכהן שנשא בערכאות בתולה שנולדה מישראלית שנבעלה לגוי והורה הרה"ג מרא דאתרא להתירה להנשא לכהן בחופה וקידושין כדמו"י והסכים על ידו מו"ר עט"ר ראש הרבנים בארץ ישראל מופת הודר כמהר"ר רפאל מאיר פניז'ל המרפ"א זצוק"ל... ונראה שהדברים ק"ו לנ"ד שכבר הרתה לו והיא חודש רביעי להריונה וקשורים זע"ז בעבודות האהבה... עכ"ל.

גם הלום ראיתי בשו"ת דבר יהושוע (אהרנברג) ח"ב אבה"ע סי' ח' שדן בכגון זה וכתב:

"... כל זה כתבתי רק להראות צדדי ההיתר בשעת צורך גדול, ובנידון שאלתו כמדומה לי שיש צורך להתיר, כיון שכבר התקשרה עם כהן בעבותות אהבה והתארסה עמו וכבר עומדת לנשואין יש בזה משום עגונה כמו שכתבו התוס' ביבמות צ"ד ע"ב דשייך משום עיגונא אפילו בכה"ג דמציא למינסב לאחר ינא דשמא לא תימצא מי שישאנה". עי"ש.

וה"נ כיון שהתקשרה בשוגג שלא ידעה הדין יש להקל עליה שמא לא תמצא אדם אחר שישאנה, אכן באין צורך גדול ח"ו להקל בדבר המפורש בשו"ע שאסורה לכהונה אף בזה הזו ועל כת"ר להכריע בזה וממני לא תצא הוראה, עכ"ל.

יבמות קי.

הָהִיא עוֹבְדָא דְהוּהּ בְּנֶרֶשׁ, וְאִיקְדִישָׁה כְּשֶׁהִיא קֹטְנָה, וְגִדְלָה,
וְאוֹתְבִיָּה אֲבִי כוֹרְסִיָּא, וְאֶתָּא אַחֲרֵינָא וְחֹטְפָה מִיְנִיהּ. וְרַב בְּרוּנָא
וְרַב חֲנִנְיָאֵל תִּלְמִידֵי דְרַב הוּוּ הָתָם, וְלֹא אֶצְרִיכוּהָ גִיטָא מִבְּתָרָא !

אָמַר רַב פֶּפְאָה : בְּנֶרֶשׁ מִיְנִסְבַּ נְסִיבִי, וְהִדַּר מוֹתְבִי אֲבִי כוֹרְסִיָּא.

רַב אֲשִׁי אָמַר : הוּא עָשָׂה שְׂלָא כְּהוֹגֵן, לְפִיכָד עָשׂוּ בּוּ שְׂלָא כְּהוֹגֵן,
וְאֶפְקַעִינְהוּ רַבְּנָן לְקִידוּשֵׁי מִיְנִיהּ

IUSHON LEZION

AND PRESIDENT OF TORAH SAGES COUNCIL

הראשון לציון

ונשיא מועצת חכמי החורה

JERUSALEM בבית הרב ט"ל ירושלים

אודות אשה שנישאת בחופה וקידושין במשרד הרבנות בירושלים, ולאחר זמן נפרדה מבעלה מבלי גט
למספר שנים, וכזמן המירוד גתחברה עם אדם אחר וניולד להם בן, לפני קבלת הגט. ועתה הגיע
הבן לפרק הנושא, ונתברר שאחד העדים של דקידושין הוא ירוע כעורך דין שפונה תמיד לזהרדיין
בערכאות.

והנה ידוע מ"ש הרמב"ם (סוף הל' סנהדרין), והטו"ע חו"מ (סי' כו), שכל שדן אצל הערכאות הרי זה
רשע וכאילו חירף וגידף והרים יד בתורת משה. (וכן הוא במדרש תנחומא (ר"פ משפטים). וע"ע
בשו"ת מהר"א ששון (סי' קנח), שכל האומר שמותר להתדיין בערכאות משום דינא דמלכותא דינא, הוא
טועה מאד וגזולן הוא ורשע מקרי. ע"ט. וכיון שהוא פסול לעדות, הקידושין בטלים. ולפ"ז הבן כשר
לכרא בקהל.

איברא שיש מקום לומר שאולי העורך דין הזה טועה לחשוב שמכיון שהשופטים יהודים והשלטון נחן
להם סמכות לשטוט, לאו ערכאות נינהו. אע"פ שכל דיניהם הם ע"פ משפטי הגוים, אבל הדבר
ידוע שמפורסם הדבר בכלי התקשורת שגאוני הדור הקריזו שדין השופטים הללו כוין ערכאות ממש.
